Sisäministeriö LAUSUNTO SM2020-00100

RVL Pitkäniitty Matti(SM) 20.04.2020

Viite

Asia
EU/OSA; Hallintovaliokunnan kuuleminen 21.4.2020; asia EJ 4/2020 vp - E 19/2020 vp

Rajavartiolaitos lausuu komission tiedonannoista seuraavaa:

Koronapandemiaan liittyen komissio antoi 16.3.2020 tiedonannon, jossa suositettiin jäsenvaltioille EU:hun suuntautuvan tarpeettoman matkustamisen tilapäistä rajoittamista 30 päivän ajaksi (E 19/2020 vp). Komissio arvioi 8.4.2020 julkaistussa tiedonannossa rajoitusten toimeenpanoa ja suositti, että jäsenvaltiot jatkaisivat rajoituksia toiset 30 päivää, 15.5.2020 asti (EJ 4/2020 vp).

Komission tiedonannot ovat luonteeltaan oikeudellisesti sitomattomia asiakirjoja. Tarvittavista rajoituksista päätetään kansallisesti. Valtioneuvosto päätti 17.4.2020 sisärajavalvonnan palauttamisesta sekä matkustamisen rajoittamisesta sisä- ja ulkorajoilla. Valvontaa ja rajoituksia jatkettiin 7.4.2020 valtioneuvoston päätöksellä 13.5.2020 saakka.

Rajavartiolaitos pitää hyvänä, että komission tiedonannoilla pyritään yhdenmukaistamaan jäsenvaltioiden toimia ulkorajoilla. Rajavartiolaitos on hyödyntänyt tiedonantoja rajanylitysliikennettä koskevan ohjeistuksen laatimisessa. Komission tiedonannoissa ja niihin liittyvässä ohjeistuksessa välttämättömäksi liikenteeksi katsotaan muun muassa unionin kansalaisten, heidän perheenjäsentensä ja pitkillä oleskeluluvilla EU-maissa asuvien kolmansien maiden kansalaisten paluuliikenne kotijäsenvaltioonsa sekä tietyissä välttämättömissä tehtävissä, kuten esimerkiksi terveydenhuolto- tai kuljetusalalla työskentelevien ihmisten rajanylitykset. Rajavartiolaitoksen ohjeistus sallitusta välttämättömästä liikenteestä vastaa pääosin komission tiedonantoja. Merkittävimmät poikkeukset koskevat kausityöntekoa, jonka kohdalla Rajavartiolaitos sallii vain Maa- ja metsätalousministeriön listalla olevien 1 500 henkilön maahan saapumisen sekä kolmansien maiden kansalaisten kauttakulkua, jonka Rajavartiolaitos sallii lähtökohtaisesti vain Helsinki-Vantaan lentoasemalla ns. transit-matkustamisena. Komission tiedonannoissa ei aseteta rajoituksia kausityöntekijöiden rajanylityksiin tai kolmansien maiden kansalaisten kauttakulkuun.

Rajaliikennettä koskevista rajoituksista luovutaan vaiheittain. Päätösten valmistelussa arvioidaan toimenpiteiden positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia. Sisärajojen avaamiseen eli Schengen-alueen vapaan liikkuvuuden palauttamiseen liittyvien riskien arvioimista helpottaa, mikäli EU- ja Schengen-valtioilla on ulkorajoillaan saman kaltaiset rajoitukset. Ulkorajaliikenteen avaamisessa EU:n yhtenäisen linjan säilyttäminen edellyttää yhteistä tilannekuvaa kolmansien maiden tautitilanteesta sekä lisää koordinaation tarvetta. Päätökset rajoituksista luopumisesta tehdään kuitenkin kansallisesti.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi